

Het heiligenboek

Paus Franciscus. Een levende heilige (3) Tom Zwaenepoel

Zoals de heilige Franciscus van Assisi wil Jorge Bergoglio een man van vrede zijn. In zijn toespraken tot diplomaten en wereldleiders en tijdens zijn kersten paasboodschap roept hij de wereld en de godsdiensten op tot dialoog, vergeving en verzoening. Wapens, oorlog en haat moeten plaatsmaken voor vergeving, eenheid en liefde, zodat de mens vrede kan wensen, vrede kan brengen en in vrede kan leven. Het middel om wereldconflicten op te lossen bestaat volgens de paus in de cultuur van de dialoog en de ontmoeting, die gebaseerd is op nederigheid en mildheid.

In dat kader nodigde hij president Shimon Peres van Israël en president Mahmoud Abbas van Palestina op pinksterzondag (8 juni 2014) uit om in de Vaticaanse tuinen te bidden voor vrede in het Heilige Land. Maar ook in het dagelijkse leven kunnen we door kleine gebaren 'werktuigen van vrede' worden en zo het pad van de heiligheid bewandelen. Dan wordt ons leven een grote liefdesdaad. Vrede op kleine schaal betekent eerlijk zijn en niet toegeven aan roddel, want daarachter liggen „nijd, jaloezie, ambitie” (toespraak tot seminaristen en novicen, 6 juli 2013).

Omdat iedere mens respect moet hebben voor de schepping, vraagt Franciscus op een verantwoorde wijze de natuur te beheeren en de wereld om te vormen tot een 'tuin'. Tijdens de algemene audiëntie van 5 juni 2013 beklemtoonde paus Franciscus: „De schepping bewerken en behoeden, is een aanwijzing die God niet alleen aan het begin van de geschiedenis gaf, maar aan ieder van ons. Het maakt deel uit van zijn plan. Dat wil zeggen: de wereld laten vooruitgaan met zin voor verantwoordelijkheid, de wereld tot een tuin omvormen, tot een bewoonbare plaats voor iedereen.” Met die verwoordingen sluit de Latijns-Amerikaanse paus aan bij het bekende 'Zonnelied' (*Lofzang van de schepselen*) van Franciscus van Assisi, die zich met alle schepselen zo levendig verbonden voelt, dat hij hen als zijn broers en zussen begroet. Naar zijn voorbeeld kan de mens in alle natuurelementen een 'woord' van God zien en zo in zijn nabijheid komen.

Ook al draagt Jorge Bergoglio de pausnaam Franciscus, hij 'voelt zich' en 'denkt' niet als franciscaan, maar als jezuïet, als volgeling van de heilige Ignatius van Loyola (1491-1556). Op de persconferentie op de terugvlucht uit Brazilië (28 juli 2013)

zegt paus Franciscus daarover het volgende: „Ik voel me als jezuïet in mijn spiritualiteit: in de spiritualiteit van de geestelijke oefeningen [van Ignatius van Loyola]. Dat is de spiritualiteit die ik in mijn hart draag. Ik heb mijn spiritualiteit niet veranderd, neen. Franciscus – franciscaan? Neen! Ik voel me als jezuïet en denk als jezuïet.” Dat blijkt onder meer uit zijn pauselijke wapenschild dat in grote lijn identiek is aan zijn bisschopswaapen. Daarin verwijst het monogram IHS – de eerste drie Griekse letters van de naam Jezus – naar het embleem van de jezuïetenorde. Voorts staat er op het lichtblauwe vlak een gouden ster die naar Maria verwijst, evenals een nardusbloem die de heilige Jozef symboliseert. In de traditionele Spaanse iconografie wordt Jozef afgebeeld met een nardustak in de hand. Van nardus wordt welriekende balsem gemaakt.

In een interview met de Italiaanse jezuïet Antonio Spadaro (augustus 2013) verraadde paus Bergoglio dat drie dingen hem in de sociëteit aansprak, „het missionaire elan, het gemeenschapsleven en de discipline”. En hij voegde eraan toe: „Eigenaardig trouwens, omdat ik van nature uit een door en door ongedisciplineerd mens ben. Maar

hun discipline, de manier om hun tijd in te delen, dat sprak me heel sterk aan.” Zoals de vele zalige en heilige mannen en vrouwen, die hem zijn voorafgegaan, wil paus Franciscus de Blijde Boodschap verkondigen. Oorspronkelijk droomde hij ervan naar Japan op missie te gaan, maar vanwege gezondheidsproblemen werd dat niet toegestaan. Op 21-jarige leeftijd kreeg hij een zware longontsteking en moest de bovenste helft van zijn rechterlong worden verwijderd, nadat er drie cysten waren aangetroffen.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

8 april, 19.07 uur, Canvas. Eerste aflevering van de driedelige documentaire *The Dark Charisma of Adolf Hitler. Leading Millions into the Abyss*, over de manier waarop Hitler erin slaagde miljoenen achter zich te scharen, ten oorlog te voeren en naar de ondergang te leiden. Vandaag de schijnwerpers op Hitlers leiderschap.

8 april, 20.40 uur, Canvas (herhalings op Canvas op 9 april om 18.10 uur). *Beeldgeheimen*, ARTE-serie over spraakmakende gebeurtenissen uit de twintigste eeuw. Vandaag over de gijzeling van 52 Amerikanen in Iran.

8 april, 21.10 uur, Canvas (herhalings op Canvas op 9 april om 18.40 uur). Voorlaatste aflevering van de achtdeelige serie *12 in 40*, waarin twaalf mensen getuigen over Wereldoorlog II. Vandaag *You sweetheart!* over de bevrijding.

10 april, 20.40 uur, Canvas. *The Iron Lady*, Brits biografisch drama uit 2011 over Margaret Thatcher (1925-2013), de eerste vrouwelijke Britse premier, met Meryl Streep in de hoofdrol.

De vrome kudde

Achter tralies Ingezonden door Jeanine Le Roy

De echtgenote van een gevangene vraagt aan de gevangenisdirecteur of haar man minder zwaar werk zou kunnen krijgen, want hij klaagt de hele tijd over vermoeidheid. De directeur kijkt verbaasd:

– Maar, mevrouw, uw man zit de hele dag op cel. Hij werkt dan ook niet.

– Dat weet ik wel, mijnheer de directeur. Het is al dat nachtwerk... Hij vertelde me daarnet dat hij een tunnel aan het graven is.

Op de fiets Ingezonden door Wouter Devreeze

Bart wordt op de fiets aangehouden door de politie.

– Jongeman, je rijdt zonder licht en ik zie dat u ook geen bel heeft. Dat kost je 50 euro.

– Prima, als hij morgen maar klaar is!

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

spraak- leraar heel normaal	woon- plaats gebergte in Rusland	klokken- speler erf- factor	aan- houder	erwten- soep onderne- mingsraad
→	↓	↓	1	↓
materiaal deel v.e. halm	4		vreemde munt voltooid	5
→			↓	↓
onlangs kleine ruimte	6	debet plant	2	↓
→		de oudere vaartuig	landbouw- werktuig stoom- schip	↓
deel- nemer aan de eindstrijd	katoenen lussen- weefsel nieuw		↓	7
→	↓			↓
reeks twist- zaaier		8	kunst- werk	3
→			↓	↓
	9		straf- werktuig	
→				

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: **CRITERIUM**

1	2	3	4	5	6	7	8	9